

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/397/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202730
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214202730.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a členiek senátu JUDr. Evy Behranovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody 175 eur a nemajetkovú ujmu 221,28 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 5C/151/2014-60 zo dňa 7. októbra 2014 takto a uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5C/151/2014- 73 zo dňa 5. marca 2015

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu zo dňa 17.9.2012, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta, pretože tento nerozhodol o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 4250106 dlžníkom (ďalej len „povinným“): A. A., nar. X.XX.XXXX v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote a rozsudkom rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi z titulu majetkovej škody sumu 175 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 221,28 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca tvrdil, že nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíval v tom, že o žiadosti na zmenu exekútora nebolo rozhodnuté v lehote stanovenej zákonom. Žalovaná sa bránila v konaní tvrdením, že vzhľadom na povahu rozhodnutia o zmene exekútora, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu a nevyhnutnosť vykonať aj iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote stanovenej zákonom považovať za zbytočné prietahy. Súd prvého stupňa sa preto zameril na zistenie, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehote, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec škoda vznikla. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta za neopodstatnený. Súd vychádzal z okolností, že návrh na vydanie poverenia bol doručený súdu dňa 23.07.2003. Dňa 21.11.2010 bol súdu doručený návrh na zmenu exekútora, o ktorom súd rozhodol. Exekučný súd (Okresný súd Galanta) uznesením zo dňa 17.05.2011 vyhovel návrhu na zmenu exekútora, súčasne odňal poverenie exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi a

poveril exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava, Záhradnícka č. 62, ktorému exekučnú vec postúpil a priznal náhradu trov pôvodnému súdному exekútorovi. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18.08.2011. Ohľadne prípadného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. K rozhodnutiu súdu sú potrebné podklady a bez potrebných podkladov nie je možné včas rozhodnúť. Žalobca ako oprávnený v exekučnej veci v danej lehote vydanie rozhodnutia o zmene exekútora nepresadzoval zákonnými možnosťami, nijako sa skoršieho rozhodnutia nedomáhal (vychádzajúc z obsahu exekučného spisu). Žiadnym spôsobom nepreukázal, že by počas tejto doby bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda. V danej veci absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, ktorý nebol v konaní preukázaný. Podľa názoru súdu sa žalobcovi nepodarilo vôbec preukázať, že by mu v súvislosti s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci vznikla akákoľvek škoda, či ujma. Žalobca svoje tvrdenia o vzniku majetkovej škody v žalobe všeobecne popísané nijako nezdokladoval a určenie výšky majetkovej škody v žalobe nie je dôkazom o jej vzniku. V časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy dospel súd k záveru, že v prejednávanej veci by stačilo iba prípadné konštatovanie porušenia práva a nie sú dané dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s prihliadnutím na dôvody uvedené vyššie. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora, s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní. Tieto všeobecne známe riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Nepochybne žalobcovi musela byť všeobecne známe vzhľadom na predmet jeho podnikania (poskytovanie úverov z vlastných zdrojov), a to ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, rozhodovacia prax všeobecných súdov v danej problematike rozhodcovských rozsudkov. Preto, ak by aj žalobcovi vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, nebola preukázaná súvislosť ich vzniku s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci. Všetky vyššie konštatované skutočnosti, a to nepreukázanie nesprávneho úradného postupu, reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, boli dôvodom na zamietnutie uplatneného nároku pre jeho nedôvodnosť. Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“) a § 44 ods. 8, 9 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (v ďalšom texte „Exekučný poriadok“). O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (v ďalšom texte „OSP“), úspešnej žalovanej však náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila a nepreukázala, že jej trovy konania vznikli. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa žalobcu účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaná nevyjadřila, samostatný odvolací návrh nepodala.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka poplatkov s tým, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, súd ho bude vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil. Odvolanie odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie neobsahuje riadne odôvodnenie, žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu. Súdny poplatok vo výške 20,- eur mu bol vyrubený za podané odvolanie. Súd však uviedol, že súdny poplatok bol vyrubený v zmysle položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb. (v ďalšom texte ZoSP). Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenú nezákonným úradným rozhodnutím orgánom verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehajú len žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobca však podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. V prílohe ZoSP nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Použitie analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku je vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy vylúčené. Navyše podľa ustanovenia § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01.10.2012, konanie teda nezačalo za účinnosti zákona č. 286/2012 a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d) ZoSP konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 zákona č.99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov - Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len OSP), po zistení, že odvolania podal včas účastník konania (§ 201, § 204 OSP), proti rozhodnutiam, proti ktorým je opravný prostriedok prípustný (§ 202 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa sú vecne správne. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Odvolací súd vo veci rozhodol podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, nakoľko vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejedná sa o konanie, v ktorom by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde ani o konanie vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukazuje na nasledovné skutočnosti:

Žalobca sa svojou žalobou domáhal z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu náhrady škody v celkovej výške 175 eur. Táto škoda predstavuje podľa žalobcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti

pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 221,28 eura, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že nastanú účinky predpokladané ustanovením § 44 ods. 7, resp. 8 Exekučného poriadku a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zámene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu viacerým rizikám, napr. neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného; zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným; či insolvenčii povinného. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora, videl žalobca nesprávny úradný postup exekučného súdu.

Z obsahu spisu Okresného súdu Galanta spisová značka 5Er445/2003 odvolací súd zistil, že dňa 23.07.2003 bola Okresnému súdu Galanta doručená žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného - žalobcu, pre vymoženie pohľadávky 3.000,-Sk (99,58 eura) s príslušenstvom. Okresný súd Galanta poveril dňa 4.8.2003 vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára, so sídlom exekútorského úradu v Šali (poverenie číslo 5202 * 010965). Žalobca ako oprávnený podaním zo dňa 18.11.2010, doručeným súdu prvého stupňa 21.11.2010, navrhol zmenu súdneho exekútora a žiadal poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Pôvodný exekútor doručil súdu prvého stupňa dňa 10.12.2010 vyčíslenie trov konania a dňa 19.04.2011 sa vyjadril k návrhu na zmenu exekútora. Exekučný súd (Okresný súd Galanta) uznesením zo dňa 17.05.2011 vyhovel návrhu na zmenu exekútora, poverenie exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi odňal a poveril výkonom exekúcie exekútorom JUDr. Rudolfom Krutého, ktorému exekučnú vec postúpil a priznal náhradu trov pôvodnému súdnemu exekútorovi. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18.08.2011.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení do 31. augusta 2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútorom, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Záver súdu prvého stupňa o tom, a že platná právna úprava v čase vedenia predmetnej exekúcie nestanovila súdu lehotu, v ktorej by bol súd povinný o žiadosti oprávneného rozhodnúť, je v súlade s platnou právnou úpravou. Pretože zákon nestanovil súdu lehotu, v ktorej malo byť o návrhu oprávneného rozhodnuté, nemohlo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu súdu tým, že o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora nerozhodol do tridsiatich dní. Preto zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu nedodržaním žalobcom tvrdenej tridsaťdňovej lehoty.

Pritom odvolací súd mal obsahom z exekučného spisu preukázané, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti oprávneného o zmenu exekútora konal plynulo, bez prieťahov, efektívne a v záujme poskytnúť účastníkovi právnu istotu pri rozhodovaní o jeho žiadosti. Exekučnému súdu bolo návrh na zmenu súdneho exekútora predložený dňa 21.11.2010, následne pôvodný exekútor vyčísliť doterajšie trovy exekúcie a podaním doručeným súdu dňa 19.04.2011 (ktoré vyjadrenie súd od neho požadoval) sa vyjadril k návrhu na zmenu exekútora. Po zhromaždení všetkých týchto podkladov vo veci súd prvého stupňa v lehote tridsiatich dní o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora rozhodol. Prieťahy v konaní v dôsledku týchto skutočností nie je možné exekučnému súdu vytýkať.

Navyše ani nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody. V súvislosti s nárokom žalobcu a preukázaním nesprávneho úradného postupu odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 7. mája 2013, sp. zn. IV. ÚS 471/2012-75 (ktoré bolo síce vydané v súvislosti s vydaním poverenia, ale obdobne tento záver možno vzťahovať i pri rozhodovaní o návrhu oprávneného na zmenu exekútora), v zmysle ktorého samotné nedodržanie lehoty uvedenej v

ustanovení § 44 ods. 2 Exekučného poriadku automaticky neznamená nesprávny úradný postup exekučného súdu, je potrebné posúdiť aj iné okolnosti prípadu a to najmä s ohľadom na množstvo návrhov, ktoré súdny exekútor v relevantnom čase exekučnému súdu doručil. Táto skutočnosť totiž objektívne bránila tomu, aby exekučný súd mohol o návrhoch exekútora rozhodnúť v štandardných (zákonom ustanovených) lehotách (porovnaj aj rozhodnutie ÚS SR I. ÚS 16/2002). Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prieťahy“ je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bol možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (I. ÚS 63/00). V danom prípade bolo poverenie vydané po uplynutí zákonnej lehoty, táto skutočnosť však nevykazuje znaky zbytočných prieťahov, za ktoré by mal štát niesť zodpovednosť.

Ústavným základom zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.).

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti) ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, v zákonom stanovenej lehote.

V preskúmvanej veci nie je možné konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu, keď - ako tvrdí žalobca - exekučný súd o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol v zákonnej lehote, nakoľko zákon túto lehotu pre konania začaté d o 31. augusta 2005 nestanovil.

Ako odvolací súd vyššie konštatoval, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa žalobca domáha.

Súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka poplatkov s tým, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol žalobcovi vyrubený súdny poplatok za podané odvolanie.

Úprava súdnych poplatkov je obsiahnutá v zákone č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ZoSP). Výpočet poplatkových úkonov a bližšie podmienky ich platenia sú obsiahnuté v sadzobníku súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona. Keďže odvolacie konanie na základe odvolania žalobcu bolo začaté podaním jeho odvolania dňom 12.11.2014, na vyrubenie súdneho poplatku za odvolanie je potrebné aplikovať Zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, resp. zákona č. 286/2012 Z.z.), ktorým bola založená poplatková povinnosť zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 20,- eur.

Podľa § 2 ods. 4 ZoSP v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) ZoSP poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania, ak je poplatníkom odvolateľ a poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 cit. zák.). Sadzba poplatku je pritom uvedená v sadzobníku buď percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1). Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2).

Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom od 01.10.2012 zo žaloby na náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- Eur.

V preskúmvanej veci preto súd prvého stupňa postupoval správne, ak žalobcovi za podané odvolanie vyrubil súdny poplatok vo výške 20,- eur v zmysle položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb.

v znení zákona účinného od 01.10.2012. Poplatková povinnosť žalobcu za podané odvolanie sa neodvodzuje zo zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu podania žaloby na súd, ale v znení účinnom ku dňu vzniku poplatkovej povinnosti t.j. kedy žalobca doručil odvolanie súdu, čím začalo odvolacie konanie (12.11.2014) a to s poukazom na znenie ust. § 5 ods. 1 písm. a) ZoSP. V danom prípade sa tak stalo za účinnosti ZoSP v znení od 1.10.2012 (ZoSP v znení zákona č. 286/2012 Z.z.), ktorým bola táto založená poplatková povinnosť vo výške 20,- eur. Neobstoí preto námietka žalobcu, že súd prvého stupňa vyrubeníím tohto súdneho poplatku určil tento súdny poplatok nad rámec zákona.

K odvolacej námietke žalobcu, podľa ktorej podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, len ktorá je podľa znenia položky 7a sadzobníka poplatkov predmetom spoplatnenia a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto odvolateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie, odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 1 ZoSP sa súdne poplatky vyberajú za jednotlivé úkony alebo konania súdov, ak sa tieto vykonávajú na návrh účastníkov konania a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Pritom treba dôrazne rozlišovať úkony, ktoré sa spoplatňujú, od konaní súdov.

Konaním na návrh (resp. na základe žaloby) sa rozumie predovšetkým konanie podľa Občianskeho súdneho poriadku. Za konanie sa pre účely platenia súdnych poplatkov považuje nielen konanie pred súdom prvého stupňa, ale rovnako i odvolacie konanie a dovolacie konanie (§ 6 ods. 1 ZoSP). Citované ustanovenie § 6 ods. 2 pritom výslovné zakotvuje, že poplatok podľa rovnakej sadzby ako za návrh sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Úkony a konania, ktoré majú byť spoplatnené, predpokladajú ich výslovné zaradenie do sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona. Sadzobník súdnych poplatkov sa s touto problematikou vysporiadal tak, že vytvoril štyri časti, z ktorých I. časť upravuje poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, II. časť poplatky za úkony súdov, III. časť sa zaoberá poplatkami orgánov štátnej správy súdov, no a posledná IV. časť je venovaná poplatkom za úkony prokuratúry.

Poplatok za podanie návrhu je splatný jeho podaním (§ 8 ods. 1 ZoSP). Pod pojem návrh treba subsumovať aj odvolanie, ako návrh na odvolacie konanie. ZoSP síce pri vymedzení pojmov nie je dôsledný, avšak z celkovej konštrukcie úpravy súdnych poplatkov v sadzobníku tvoriacom prílohu ZoSP nemožno spochybniť to, že poplatková povinnosť stanovená položkou 7a sadzobníka sa vzťahuje na celé konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom odvolacie konanie je konanie o riadnom opravnom prostriedku. Podľa názoru odvolacieho súdu aj poznámku 3 uvedenú len k položke 1 v znení „Poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej“, je preto potrebné vykladať v kontexte s konštrukciou celého zákona včítane sadzobníka súdnych poplatkov (oddelené štyri časti) tak, že sa vzťahuje na celú prvú časť upravujúcu poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, teda aj

k položke 7a, ktorou je určený súdny poplatok za občianske súdne konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že ak žalobca napadol predmetný rozsudok vo veci samej v zákonnej lehote odvolaním, súd prvého stupňa preskúmaným uznesením správne podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie a to v správnej výške 20,- eur.

Odvolací súd s poukazom na uvedené dôvody napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako v celom rozsahu vecne správne, s použitím § 219 OSP potvrdil.

V odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná a preto jej v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 OSP vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi. Žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle 151 ods. 1 OSP neuplatnila (a podľa obsahu spisu jej ani žiadne nevznikli), preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.